

Kimyasal Kastrasyon Yönteminin Etik Analizi

Ethical Analysis of Chemical Castration

Mert AKCANBAŞ^(*)

Öz

Ülkemizde artan cinsel suçlar ve özellikle çocuk istismarı vakaları, bu suçları işleyenlere karşı kimyasal kastrasyon yönteminin uygulanmasını gündeme getirmiştir. Gelişmiş ülkeler dâhil dünyanın pek çok ülkesinde kabul gören bu uygulama konusunda ruh sağlığı çalışanları arasında büyük bir tartışma sürmektedir. Bu uygulamayı destekleyen faydacılık ekolü bu tür suçların tekrar işlenmelerinin önlenmesi, kapasite üstü doluluk oranlarında faaliyet gösteren cezaevleri maliyetlerinin düşürülmesi ve kamuoyunda bu korkunç suçları işleyenlere hak ettikleri cezaların verildiği imajının yaratılması gibi faydaları gerekçe göstermektedir. Ancak kimyasal kastrasyon ismi verilen uygulama aslında cerrahi bir müdahale içermediğinden kastrasyon değildir. Bu uygulama aslında kimyasal kullanımıyla insan vücudundaki testosteron düzeyini düşürmeyi hedefleyen bir hormon tedavidir. Bu uygulama tedavi alanına girdiğinde; sadece hastalık kabul edilen nedenlerle işlenen suçlarda geçerli olması ve etik koşulları yerine getirmesi gerekmektedir. Bu çalışmada, cinsel suçlular ve çocuk istismarcılarına bazı ülkelerde hâlihazırda uygulanan ve ülkemizde uygulanması tartışılan kimyasal kastrasyon yöntemi, mesleki etik çerçeve analiz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kastrasyon, Cinsel Suçlar, Pedofili, Tecavüz, Etik.

Abstract

Because of ever increasing sexual crimes and especially high numbers child sexual abuse cases in Turkey chemical castration of sexual offenders has become a popular issue in public. Chemical castration of offenders in sexual crimes has been in use in

Özgün Araştırma Makalesi (Original Research Article)

Geliş Tarihi: 14.02.2019

Kabul Tarihi: 03.05.2019

(*) Dr. Öğretim Üyesi, Üsküdar Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Psikoloji Anabilim Dalı, İstanbul, mert.akcanbas@uskudar.edu.tr

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1811-2732>

Mert AKCANBAŞ

many countries including developed ones. However, this method has caused many controversies and debates among mental health experts from the beginning. Chemical castration is supported by utilitarian school of thought for the sake of preventing recidivism, decreasing the cost of prison system as well as creating an image of fair punishment for those horrible crimes in the eyes of public. Actually chemical castration procedure is not a real castration because there are no surgical interventions but a hormonal treatment which aims at decreasing testosterone levels in human beings. When accepted as a medical treatment the chemical castration ought to be used only for sexual crimes which are caused by psychological disorders in the framework of professional ethics. The aim of this paper is to have an ethical analysis of chemical castration procedure on sexual offenders and child molesters which has been in effect in many different judiciary systems.

Keywords: Castration, Sexual Crimes, Pedophilia, Rape, Ethics.

Giriş

Ülkemizde 2006 yılında cinsel suçları kapsayan Türk Ceza Kanunu (TCK) 102, 103, 104 ve 105. maddelerine istinaden toplam 18 bin 33 davada karar verilmişken bu sayı 2017'de 45 bin 382 olmuştur. Ancak 2006-2017 döneminde cinsel suçlarda verilen kararlarda artış yaşanırken, mahkûmiyet sayılarında düşüş olmuştur.¹ Örneğin 2006'da cinsel taciz davalarının %58,7'sine mahkûmiyet kararı verilirken, bu sayı 2016'da yüzde 36,5'e düşmüştür. Benzer şekilde 2006 yılında çocuk istismarı davalarında mahkûmiyet oranı %68 iken bu oran 2017 yılında %62; cinsel saldırı davalarında ise mahkûmiyet oranı 2006 yılında %71 iken 2017 yılında %51 olarak gerçekleşmiştir. Özellikle son on yılda çocuklara yönelik cinsel istismar suçlarında büyük bir artış gözlenmektedir. 2006 yılında çocuklara yönelik cinsel istismar suçunda 2 bin 337 karar verilirken 2017 yılında bu sayı 21 bin 518'e yükselmiştir. Çocuk istismarı suçlarında 2017 yılında 13

¹Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü Resmi İnternet Sayfası, "Adli İstatistikler, 2017," <http://www.adlisicil.adalet.gov.tr/yayin.html>

Kimyasal Kastrasyon Yönteminin Etik Analizi

bin 373 sanık mahkûm olmuştur. Cinsel suçlarda, özellikle de çocuklara karşı işlenen istismar suçlarında görülen yüksek artış oranları toplumda büyük rahatsızlığa neden olmaktadır.

Diğer taraftan, Türkiye'deki cezaevleri son yıllarda özellikle tutuklu sayısındaki artış nedeni ile kapasiteleri üzerinde mahkûm bulundurmaktadırlar. Türkiye'de cezaevi kapasitesi 202.676 olup Haziran 2017 itibarı ile cezaevlerinde kalan hükümlü ve tutuklu sayısı 224.878'dir. Durum bu iken devlet bir taraftan cezaevlerinde yaşanan aşırı doluluğu azaltmak isterken diğer taraftan da tehlikeli suçluların tekrar topluma karışmalarını önlemek ikilemi içinde kalmaktadır. Dünyada, devletlerin bu tür problemleri çözme yöntemlerinden biri suçluların tekerrürünü engellemektir. Tekerrür, cezaevinden tahliye olan eski bir hükümlünün aynı veya başka bir suçu tekrar işleyerek cezaevine geri dönmesine neden olmaktadır. Cinsel saldırı suçları dâhil olmak üzere tüm suç guruplarında tekerrür problemi vardır. Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan bir araştırmada çocuk istismarcılarının tekerrür oranı %36,9 iken bu oran tecavüzcülerde %46,2 bulunmuştur.² Bu oranlar tecavüzcülerin neredeyse yarısının, çocuk istismarcılarının ise üçte birinin cezaevinden çıktıktan sonra aynı suçu işleyeceğini göstermektedir. Bu durumu önlemek için Amerika Birleşik Devletleri'nde uygulanan yöntemlerden biri, cinsel suçluları cezaevi sonrası ruh ve sinir hastalıkları hastanelerinde ömür boyu tutmak olmuştur.³ Ancak, bu yaklaşımda, Amerika Birleşik Devletleri Anayasası'na aykırı düşen bir durum olduğu gibi, bir kişinin hastanede tutulmasının maliyeti de yaklaşık 100 bin dolar gibi yüksek bir miktara tekabül etmektedir. Dolayısıyla kalabalık cezaevleri, devletler

Üsküdar
Üniversitesi
Sosyal Bilimler
Dergisi, 2019;
sayı: 8,
115-149

² "Recidivism for Sex Offenders," Center for Sex Offender Management, www.csom.org/pubs/recidsexof.pdf

³ Monica Davey ve Abby Goodnough, "Doubts Rise as States Hold Sex Offenders after Prison: Costly Efforts Keep Ex-Convicts off Streets, but Mandated Treatment Often Fails," *N.Y. Times* 4 Mart 2007, 11-13.

Mert AKCANBAŞ

üzerinde cinsel suçluları yaşamları boyunca toplumdan tecrit etmeksizin ve serbestlikleri halinde suçun tekerrür etmesini önleyecek şekilde çözümler geliştirme baskısı oluşturmaktadır. Bu çerçevede pek çok ülke kimyasal kastrasyon yöntemini uygulayarak cezasını tamamlayan suçlunun tahliyesi sonrası cinsel dürtülerini ortadan kaldırmak ve dolayısı ile bu kişilerin içinde yaşadıkları topluma zarar vermelerini önlemeyi amaçlamaktadır. Ancak kimyasal kastrasyonun gerek etik gerekse yasalar açısından mahsurları olduğu gibi, suçun tekerrürünü önlemekte ne kadar etkin olduğu da tartışma konusudur.

Bu çalışmada cinsel suçlar ve etkileri tartışıldıktan sonra bu suçları işleyenlere uygulanan yaklaşımlar incelenmekte, kimyasal kastrasyonun etik ve yasal açıdan değerlendirilmesi yapılmakta ve bu yöntemin cinsel suçları önlemedeki etkisi tartışılmaktadır.

Cinsel Suçlar ve Etkileri

Ülkelere göre cinsel suçların tanımları farklılık gösterse de Şiddet ve Sağlık Konusundaki Dünya Raporu'nda "Cinsel şiddet cinsel bir eylem gerçekleştirilmeye, istenmeyen cinsel sözler söylemeye, cinsel yaklaşım ve tekliflerde bulunmaya ya da bir kişiyi ticari amaçla cinsel olarak kullanmaya yönelik eylemlerin tümünü kapsamakta olup, kurbanla fail arasındaki ilişki her ne olursa olsun, mağdurun evinde ya da işyerinde sınırlı kalmaksızın her türlü koşulda bir kişinin cinselliğine karşı dolaylı ya da direkt olarak ve zorlamayla yapılan cinsel bir eylem," olarak tanımlanmaktadır.⁴ Türkiye'de cinsel suçlar genel olarak *Cinsel İstismar*, *Cinsel Saldırı*, *Cinsel Taciz* ve *Reşit Olmayanla Cinsel İlişki* suçları olarak kategorize edilmektedirler. TCK 103. madde kapsamındaki cinsel istismar suçu kural olarak 15 yaşını tamamlamamış çocuklara karşı bedensel temasta bulunmak suretiyle cinsel amaçla işlenen fiilleri içermektedir. 15-18 yaş grubunda

⁴ *World Report on Violence and Health (2002)*, (Cenevre: Dünya Sağlık Örgütü 2002).

Kimyasal Kastrasyon Yönteminin Etik Analizi

olan çocuklara karşı hile, cebir, tehdit veya iradeyi etkileyen bir nedenle çocuğun bedeni üzerinde icra edilen fiiller de cinsel istismar suçu olarak nitelendirilir. Cinsel saldırı suçu ise TCK 102. madde kapsamında yaşı büyük kimselere veya 15-18 yaş grubu mağdurlara yönelik (hile, cebir, tehdit veya iradeyi etkileyen başkaca bir neden olmaksızın) bedensel temasta bulunmak suretiyle cinsel amaçla işlenen fiilleri kapsamaktadır. Mağdurun yaşına bakılmaksızın fail ile mağdur arasında bedensel temas olmadan, halk arasında laf atma, sözlü taciz vb. gibi yöntemlerle ifade edilen cinsel davranışlarla işlenen fiiller ise TCK 105. madde kapsamında cinsel taciz suçlarını oluşturmaktadırlar. TCK 104. maddeye göre 15-18 yaş grubunda yer alan çocuklarla, çocuğun kendi rızasıyla cinsel ilişkiye girilmesi halinde ise reşit olmayanla cinsel ilişki suçu oluşmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri'nde her üç kadından birinin yaşam süreci içinde tecavüze uğradığı veya tecavüz amaçlı saldırıya maruz kaldığı tahmin edilmektedir.⁵ Tecavüz olaylarının pek az bölümü emniyet güçlerine bildirildiğinden ülkelerin suç istatistiklerinde gösterilen tecavüz vakası sayıları gerçeğin çok altındadır. Örneğin; Amerika'da gerçek tecavüz sayılarının emniyet güçlerine bildirilen rakamların dört ila on beş katı olduğu tahmin edilmektedir.⁶ Emniyet güçlerine bildirilen tecavüz rakamlarını toplumun eğitim düzeyi, mağdurlara verilen destek hizmetlerinin kalitesi, sosyal destek, mağdurun yaşı ve mağdur ile saldırgan arasındaki ilişki gibi faktörler belirlemektedirler. Tecavüzlerde fiziksel yaralanmalar %33 oranında gerçekleşmekte olup⁷ mağdurun yaralanma riski yaşlı ve erkek mağdurlar ile yabancı saldırganların olduğu vakalarda

Üsküdar
Üniversitesi
Sosyal Bilimler
Dergisi, 2019;
sayı: 8,
115-149

⁵ *Crime Report 2004*, (The U.S. Department of Justice 2004).

⁶ Kimberly Hanson ve Christine A. Gidycz. "Evaluation of a Sexual Assault Prevention Program," *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, (1993): 1046-1052.

⁷ Linda E. Ledray, "Sexual Assault Nurse Examiner (SANE) Development and Operation Guide," (Washington DC: Department of Justice, Office for Victims of Crime 1999).

Mert AKCANBAŞ

artış göstermektedir.⁸ Tecavüzlerde cinsel hastalık kapma oranları da oldukça düşüktür. Mağdurların %6-12'sinde gonore, %4-17'sinde klamdiya, %0,5-3'ünde sifilis ve % 1 < HIV enfeksiyonu tahmin edilmekte olup mağdurların gebe kalma riskleri de %2-4 aralığındadır.⁹ Tecavüz mağdurlarında fiziksel yaralanmalardan çok depresyon, anksiyete ve travma sonrası stres bozukluğu gibi sorunlar görülmektedir.¹⁰ Tecavüz mağdurlarının yarısına yakını intihar etmeyi düşündüklerini belirtirlerken¹¹ %20'si intihar girişiminde bulunmaktadır.¹² Tecavüzlerde ortaya çıkan stres, mağdurun bağışıklık sistemini zayıflatarak onu hastalıklara açık hale getirdiği gibi tecavüz sonrası mağdurlarda madde bağımlılığı, yeme bozuklukları ve sağlıklarını riske edecek şekilde çok partnerli cinsellik gibi kendilerine zarar verici davranışlar görülmektedir.¹³ Çocuk istismarı vakalarında mağdurlar yoğun korku, düşük özgüven, cinsel açıdan uygunsuz davranışlar geliştirdikleri gibi yüksek oranda travma sonrası stres bozukluğuna maruz kalmaktadırlar.¹⁴ Ayrıca çocukluk

⁸ Jenny Petrak ve Elizabeth J. Clayton, "The Prevalence of Sexual Assault in a Genitourinary Medicine Clinic: Service Implications," *Genitourinological Medicine*, (1995): 98-102.

⁹ A. Albert Yupze, A., R. Percival Smith ve Alfred W. Rademaker, "A Multicenter Clinical Investigation Employing Ethinyl Estradiol Combined with DI-Norgestrel as a Postcoital Contraceptive Agent," *Fertility and Sterility* 37, (1982): 508-513.

¹⁰ Patricia Frazier, "Rape Trauma Syndrome," *Modern Scientific Evidence: The Law and Science of Expert Testimony* içinde, ed. Faigman, D., Kaye, D., Sacks, M. ve Sanders, J., (St. Paul: West Publishing, 1997): 414-435.

¹¹ Patricia A. Resick, Clifford G. Jordan, Steven A. Girelli, Catherine Kotsis Hutter ve Susan Marhoefer-Dvorak, "A Comparative Outcome Study of Behavioral Group Therapy for Sexual Assault," *Behavior Therapy* 19, (1988): 385-401.

¹² Dean G. Kilpatrick, Benjamin E. Saunders, Lois J. Vernonen, Connie L. Best ve Judith M. Von "Criminal Victimization: Lifetime Prevalence, Reporting to Police, and Psychological Impact," *Crime and Delinquency* 33, 479-489.

¹³ Vincent J. Felitti, V. "Long-term Medical Consequences of Incest, Rape and Molestation," *Southern Medical Journal* 84, (1991): 328-331.

¹⁴ Nathaniel McConaghy, "Pedophilia: A Review of the Evidence," *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry* 32, (1998): 252-265.

Kimyasal Kastrasyon Yönteminin Etik Analizi

döneminde yaşanan istismarın, yetişkinlikte psikopatolojiye neden olduğu da bilinmektedir.¹⁵

Tecavüzcülerin ve çocuk istismarcılarının ezici çoğunluğu erkektir. Saldırganların genelde düşük sosyoekonomik altyapıda, sabıka kaydı bulunan kişiler oldukları ve kendilerinin de çocukluk döneminde istismara uğramış olma veya aile içi şiddet ortamı içinde büyümüş olma olasılıklarının yüksek olduğu bilinmektedir.¹⁶ Tecavüzcüler genelde dürtüsel, asabi, sosyal mesajları algılamakta zorluk çeken, yaşamlarında özel ilişkileri zayıf olan kişiler olup diğer insanların duygu ve niyetlerini algılamakta zorluk çektikleri örneğin dostça yaklaşımları cinsel davetkârlık olarak algıladıkları bilinmektedir.¹⁷ Yapılan araştırmalarda bazı tecavüzcülerin parafilî tanısı da taşıdıkları bilinmektedir. Örneğin 1990'da Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan bir araştırmada tecavüzcülerin %28'inin teşhircilik, %18'inin ise gözetmecilik (röntgencilik) belirtileri gösterdikleri saptanmıştır.¹⁸

Diğer taraftan çocuk istismarı vakalarında pedofilî tanısı söz konusudur. Çocuklara karşı işlenen cinsel istismar suçunun dinamikleri kendine özgü olup yetişkinlere yönelik tecavüz suçundan farklı olduğundan bu iki sapkın davranış türüne yaklaşımların farklı olmaları gerekmektedir.

¹⁵ Andrea Fossati, Fabio Madeddu ve Cesare Maffei, "Borderline Personality Disorder and Childhood Sexual Abuse: A Meta-Analytic Study," *Journal of Personality Disorders* 13, (1999): 268-280.

¹⁶ T. Ward, J. McCormack, SM Hudson ve D. Polaschek, "Rape: Assessment and Treatment," ed. D.R. Laws, ve W. O'Donohue, *Sexual Deviance: Theory, Assessment, and Treatment* içinde, (New York: Guilford,1997): 356-393

¹⁷ Orestis Giotakos, Manolis Markianos, Nikos Vaidakis ve George Nikolaos Chistodoulou, "Sex hormones and Biogenic Amine Turnover of Sex Offenders in Relation to Their Temperament and Character Dimensions," *Psychiatry Research* 127, (2004): 185-193.

¹⁸ Gene Gordon Abel, Joanne-Lucine, "The Nature and Extent of Sexual Assault" ed. W.L. Marshall, D.R. Laws, ve H.E. Barbaree, *Handbook of Sexual Assault: Issues, Theories and the Treatment of the Offender*, (New York: Plenum, 1990): 9-22

Mert AKCANBAŞ

Çocukların cinsel istismarında güç veya şiddet kullanımı oldukça nadir görülüp saldırganlar genelde kurbanlarının güven duygularını manipüle ederek fillerini gerçekleştirirler. İstismarcı profillerine bakıldığında; bunların, genelde çocukların tanıdıkları ve güvendikleri yetişkinler oldukları görülmektedir. Haftalarca hatta yıllarca süren cinsel istismar vakalarında saldırganlar çocuklarla olan ilişkilerini göreceli olarak ileriye götürürler ve bu suçların %30'u ensest ilişki türünde gerçekleşmektedir.¹⁹ Genelde saldırganların tehditlerinden korkan çocuklar istismar vakalarını olayın hemen sonrası açıklamazlar. Çocuk istismarının ortaya çıkması, çocukta görülen fiziksel şikâyetler veya belirtiler sonrası tesadüfen veya pek nadiren de çocuğun durumu açıklaması sonrası gerçekleşir. Gelişmiş ülkelerde kız çocuklar, mağdurların çoğunu oluştururken gelişmekte olan ülkelerde kurbanların çoğu erkek çocuklardan oluşmaktadır. Ebeveynleri yanlarında bulunmayan, evlat edinilmiş, üvey, koruyucu aile veya sosyal koruma kurumlarında kalan çocuklar, savaş ortamları veya mülteci kamplarında kalanlar, fakir ailelerin çocukları, daha önce istismar yaşamış, fiziksel ve zekâ engelli çocuklar, cinsel istismar yaşama olasılığı yüksek grubu oluşturmaktadır.²⁰

Psikolojide pedofilinin üç temel koşulu vardır;

A- En az altı aylık bir süre boyunca ergenlik öncesi çocuk ya da çocuklarla (genelde 13 yaş altı çocuklar) cinsel etkinlikte bulunmakla ilgili, yineleyen, cinsel yönden uyarıcı yoğun düşlemler, cinsel itkiler ya da davranışların bulunması,

B- Kişinin bu cinsel itkilere göre davranması ya da cinsel itkileri ya da düşlemleri klinik açıdan belirgin bir sıklıkta ya da kişilerarası güçlüklerle neden olmalıdır,

¹⁹ Nathaniel McConaghy, "Pedophilia: A Review of the Evidence," 252-265.

²⁰ Zeki Karataş, "Çocukların Cinsel İstismardan Korunmasında Çocuk Adalet Sisteminin Önleyici Fonksiyonu," *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi* 2, (2018): 130-145.

Kimyasal Kastrasyon Yönteminin Etik Analizi

C- Kişi en azından 16 yaşında ve A tanı ölçütünde sözü edilen çocuk ya da çocuklardan en az beş yaş daha büyük olmalıdır.”²¹

Bazı pedofili hastaları için kurbanlarının cinsiyeti önem taşımasa da çoğunluk eşcinsel veya heteroseksüel yaklaşım göstermektedir. Homoseksüel pedofililerin heteroseksüellerden daha fazla istismar suçu işledikleri de bilinmektedir.²² Pedofili hastaları çoğunlukla cinselliğin çocuklara zarar vermediğini, çocukların bu cinselliği arzuladıklarını hatta mağdur çocukların cinselliği başlattıklarını düşünür ve bunlara inanırlar.²³

Cinsel saldırganların normal dışı cinsel uyarılma tarzları vardır. Normal insanlar gibi pek çok tecavüzcü karşılıklı rızaya dayalı cinselliği gösteren resimlerden uyarılmakla beraber tecavüzcüler aynı zamanda mağdura karşı zor kullanılarak gerçekleştirilen cinselliği tasvir eden görsellerden de uyarılmaktadırlar.²⁴ Mağdurları küçük kızlar olan pedofilikler yarı çıplak kız çocuklarının resimlerine baktıklarında aynı şekilde çekilmiş olan yarı çıplak yetişkin kadın fotoğraflarından daha fazla uyarılmaktadırlar.²⁵

Cinsel suç işleyenlerin tekrar aynı suçu işleme oranları çok yüksektir. 1.882 tecavüzcü üzerine yapılan araştırmada bu kişilerin %63'ünün ortalama 5,8 kere aynı suçu işledikleri tespit edilmiştir.²⁶ Özellikle sadist,

Üsküdar
Üniversitesi
Sosyal Bilimler
Dergisi, 2019;
sayı: 8,
115-149

²¹ American Psychiatric Association, “Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders,” 5. Baskı, (Washington, DC : 2013).

²² Lisa Janet Cohen ve Igor Galyner, “Clinical Feature of Pedophilia and Implications for Treatment,” *Journal of Clinical Psychiatric Practice* 8, (2002): 6-289.

²³ Zindel V. Segal ve Lana E. Stermac, “The Role of Cognition on Sexual Assault,” ed. W.L. Marshall, D.R. Laws, ve H.E. Barbaree, *Handbook of Sexual Assault: Issues, Theories and the Treatment of the Offender*, (New York: Plenum 1990), 161-175.

²⁴ Gordon ve Joanne “The Nature and Extent of Sexual Assault” 9-21

²⁵ Michael C. Seto, Martin L. Lalumiere, ve Michael Kuban, “The Sexual Preferences of Incest Offenders,” *Journal of Abnormal Psychology* 108, 1991, 267-272.

²⁶ David Lisak ve Paul Miller, “Repeat Rape and Multiple Offending Among Undetected Rapists,” *Violence and Victims* 17, (2002): 73-84.

Mert AKCANBAŞ

teşhirci ve pedofililerin cinsel suçları tekrarlama oranlarının çok yüksek olduğu görülmektedir. Cinsel suçlarda yaşlanmanın suçun tekrarlanması oranlarını düşürdüğü de bilinen bir gerçektir.²⁷

Cinsel Suçlulara Karşı Uygulamalar

Dünyada ülkelerin tecavüzcü ve çocuk istismarcılarına karşı uyguladıkları belli başlı yaklaşımlar aşağıda verilmektedir:

a. Hapis veya İdam Cezası

Pek çok cinsel suç, polis ve savcılıklara bildirilmez. Dolayısı ile bu suçlardaki istatistikler, gerçek rakamların çok altındadır. Ülkemizde 2016 yılı adli istatistiklerine göre 2006 yılında cinsel taciz suçlarını işleyenlere yönelik toplam 5 bin 243 karar verilirken bu sayı 2016'da 13 bin 347'ye yükselmiştir ancak cinsel taciz davalarında verilen mahkûmiyet sayılarında düşüş olmuştur. 2007'de cinsel taciz davalarının %47,7'sine mahkûmiyet kararı verilirken, bu sayı 2016'da %36,5 olarak gerçekleşmiştir.²⁸

Haklarında hapis cezasına hükmedilen suçlular işledikleri cinsel suçlar nedeni ile cezaevlerinde risk altında bulunurlar. Bu suçlular cezaevlerinde diğer mahkûmlarca fiziksel şiddete hatta tecavüze uğrar, aşağılanır ve bazen öldürülürler. Bu nedenlerden dolayı cinsel suçlardan mahkûm kişiler genelde cezaevlerinde diğer mahkûm gruplarından ayrı tutulurlar. Teoride ceza sistemlerinden mahkûmları rehabilite etmesi beklense de hapis süreci, uygulamada sadece ceza içermektedir. Yani cinsel suçlulara verilen hapis cezaları sadece mahkûmiyet süresince bu suçların tekrarlanmasını önlemektedir. Dünyada Hindistan, Mısır, Kuzey Kore, Afganistan, İran ve

²⁷ R. Karl Hanson, "Recidivism and Age: Follow-up Data from 4,673 Sexual Offenders," *Journal of Interpersonal Violence* 17, (2002): 1046-1062.

²⁸ "Adli İstatistikler, 2016," Adalet Bakanlığı, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü Resmi İnternet Sayfası, <http://www.adlisicil.adalet.gov.tr/yayin.html>

Birleşik Arap Emirlikleri gibi bazı ülkelerde çocuk istismarcılarına idam cezası verilmekle beraber Amerika Birleşik Devletleri Yüksek Mahkemesi, çocuk istismarcılarına idam cezasını öngören eyaletlerin yasalarını, bu suçun cinayet veya cinayete teşebbüs gibi en kötü suçlar kapsamına girmemesinden dolayı orantısız bulmuş ve suçlulara zulmü yasaklayan Amerika Birleşik Devletleri Anayasası'nın ek 8. maddesi gereğince iptal etmiştir. Cezaların en büyüğü olarak nitelendirilen “idam” çocuk istismarı vakalarında uygulandığında, istismar sonrası, saldırganların, arkada tanık bırakmamak için mağdurları öldürme vakalarını da arttırmaktadır. Ayrıca çocuk istismarlarının çoğunlukla aile üyeleri tarafından gerçekleştirildikleri düşünüldüğünde, ailelerin suçlu bireyleri idam cezasından koruma niyeti ile gerçekleşen istismar vakalarını adalet sistemine bildirmekten imtina ettikleri de bilinmektedir. Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan bir araştırmaya göre cezalandırıcı ve caydırıcı önlemler ileride işlenecek cinsel suçlara karşı etkisiz kalan yöntemlerdir.²⁹

b. Bilişsel ve Davranışsal Terapi

Günümüzde cinsel suçlulara uygulanan psikoterapiler, bu şahısların düşünme ve uyarılma tarzlarının değiştirilerek tekrar suç işlemelerine neden olacak davranışları azaltmaya odaklıdır. Kaçınma terapisi, parafilik uyarıcıların elektrik şoku, kötü koku veya kusmaya neden olan maddelerle eşleştirilmelerini içermektedir.³⁰ Bu terapi yöntemi, parafilik hastasının mastürbasyon yaparken hemen orgazm öncesi

²⁹ James McGuire, “Criminal Sanctions Versus Psychologically-based Interventions with Offenders: A Comparative Empirical Analysis,” *Psychology, Crime and Law* 8, (2008): 183-208.

³⁰ Vernon L. Quinsey ve Christopher M. Earls, “The Modification of Sexual Preferences,” ed. W. L. Marshall, D. R. Laws, and H. E. Barbaree, *Handbook of Sexual Assault: Issues, Theories, and Treatment of the Offender*. (New York: Plenum 1990).

Mert AKCANBAŞ

olumlu pekiştirici olarak kabul gören bir uyarıcıya bakması sağlanarak gerçekleştirilir.³¹ Bilişsel yeniden yapılandırma tekniğinde ise şahsın cinselliğe bakış açısı değiştirilmeye çalışılır. Bu teknikte amaç; kadınların tecavüz edilmekten hoşlandıkları veya çocukların cinsellik istedikleri gibi çarpıklıkların değiştirilmesidir.³² Cinsel suçluların terapi sürecinde sosyal yetenek eğitimleri de kullanılır. Bu eğitimlerde ilgili şahısların sosyal mesajları doğru yorumlamaları ve bu mesajlara doğru yanıt vermeleri öğretilmektedir. Tüm bu yöntemlerin laboratuvar dışındaki başarıları üzerine yapılan araştırmaların sonuçları oldukça tartışmalıdır. Bazı araştırmaların sonuçlarında sınırlı da olsa olumlu sonuçlar bulunmuşken; diğerlerine göre terapi gören ve görmeyen suçlular arasında hiç bir fark bulunmamaktadır.³³

c. Selektif Serotonin Geri Alım İnhibitörleri (SSRI) Kullanımı

Fluoksetin isimli selektif serotonin geri alım inhibitörü pedofili dâhil pek çok parafilik bozuklukta sapkın dürtülerin azaltılması için kullanılmaktadır ve selektif serotonin geri alım inhibitörleri tecavüzcüler gibi hiperseksüalite gösteren gruplarda kullanıldığında bu şahıslarda cinsel ilginin azaldığı görülmektedir.³⁴

Selektif serotonin geri alım inhibitörlerinin parafili ve hiperseksüalite tedavilerinde gösterdiği başarı, bu bozuklukların Obsesif Kompulsif

³¹ Barry M. Maletzky, "The Paraphilias: Research and Treatment," Editörler: P.E. Nathan ve J. M. Gorman, *A Guide to Treatments that Work* içinde, (New York: Oxford University Press 2002), 525-558.

³² A.g.e.

³³ Barry M. Maletzky ve Cynthia Steinhauer, "A 25-year Follow-up of Cognitive/behavioral Therapy with 7,275 Sexual Offenders," *Behavior Modification* 26, 2002, 123-147, <https://doi.org/10.1177/0145445502262001>

³⁴ Kafka MP ve Prentky R., "Fluoxetine Treatment of Nonparaphilic Sexual Addictions and Paraphilias in Men," *Journal of Clinical Psychology* 53, (1992): 351-358.

Bozukluk (OKB) ile bağlantılı olma olasılığını gündeme getirmiştir.³⁵ Bu çerçevede bakıldığında sapkın cinsel fanteziler obsesyonlar olup, bu sapkın güdülerini tatmin etmek kompulsif davranışların ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

d. Cerrahi Kastrasyon

Tarih boyunca cerrahi kastrasyon haremde kullanılacak köleler veya kilise korolarındaki çocukların yetişkinliklerinde de aynı tiz ses tonlarını muhafaza etmelerini sağlamak gibi nedenlerle sıkça kullanılmıştır. Yirminci yüzyılın başlarında ırklarını ıslahını amaçlayan Öjenik Hareketi, suçlular ve akıl hastalarında cerrahi kastrasyonun uygulanmasını savunmuştur. Tecavüzcülere verilen ceza olarak cerrahi kastrasyon Almanya, Danimarka, Norveç, Finlandiya, Estonya, İsveç, İzlanda gibi Avrupa ülkelerinde ve Amerika Birleşik Devletleri'nin bazı eyaletlerinde 20. yüzyılın büyük bölümünde uygulanmıştır ve halen Çekya'da uygulanmaktadır.

İki testisin de alındığı bilateral orşiektomi, cinsel güdü ve faaliyetleri büyük ölçüde azaltmakla beraber bu yöntemin bazı vakalarda ereksiyonu ortadan kaldırmadığı bilinmektedir. Kalıcı olan bu yöntem, sadece sapkın cinsel güdü ve davranışları değil tüm cinsel güdü ve davranışları hedeflemektedir. Cerrahi kastrasyon uygulanmış cinsel suçlularda tekrar suç işleme oranı %1 gibi düşük bir düzeydedir.³⁶ Cerrahi kastrasyon sonrası tekrar cinsel suç işleyen kişiler incelendiğinde; bu kişilerin, cerrahi müdahalenin etkisini azaltmak için testosteron kullandıkları da görülmektedir.³⁷

³⁵ Dan J. Stein, Eric Hollander, Donna T. Anthony, Franklin R. Schneider, B. A. Fallon ve M. R. Liebowitz, "Serotonergic Medications for Sexual Obsession, Sexual Addictions, and Paraphilia," *Journal of Clinical Psychology* 53, (1992): 267-271.

³⁶ Georg K. Stürup, "Castration. The total treatment," ed. H. L. P. Resnik ve M. E. Wolfgang, *Sexual Behaviors. Social, Clinical and Legal Aspect*, (Boston: Little, Brown, 1972), 361-382

³⁷ Heidi Hansen ve Lise Lykke-Olesen, "Treatment of Dangerous Sexual Offender in Denmark," *Journal of Forensic Psychiatry* 8, (1997): 95-199, <https://doi.org/10.1080/09585189708412004>

Mert AKCANBAŞ

Cerrahi kastrasyon sonrası şahıslarda cinsiyet bağlantılı fiziksel değişikliklerin yanında çok ciddi sağlık problemleri görülür. Bu uygulamadan geçen kişilerde vücutta tüy azalması, deride sarkma, göğüslerde büyüme, kalp ve solunum sistemi problemleri, kronik ağrılar, ateş basması, gece terlemeleri ve vertigo gibi sorunlar görülür.³⁸

Kimyasal kastrasyon yöntemlerinin ortaya çıkması ile beraber geri dönüşü olmayan cerrahi kastrasyon çeşitli ülkelerdeki mahkemelerce acımasız bir cezalandırma yöntemi olarak kabul edilmiş ve yasaklanmıştır.

e. Kimyasal Kastrasyon

Kimyasal kastrasyon ismi verilen uygulama aslında cerrahi bir müdahale içermediğinden kastrasyon değildir. Bu uygulama aslında kimyasal kullanımıyla insan vücudundaki testosteron düzeyini düşürmeyi hedefleyen bir hormon tedavisidir. Erkek cinselliğinde testosteron ve dihidrotestesteron önemli androjenlerdir.³⁹

Testosteron düzeyi ile saldırganlık arasındaki bağlantı net olmamakla birlikte⁴⁰ yüksek testosteron düzeylerinin şiddet suçlarıyla olan pozitif korelasyonu bilinmektedir.⁴¹ Aşağıda alt başlıklarda verilen steroid antiandrojen ilaçlar androjen reseptörlerini bloke ederek cinsel güdüyü azaltırlar.

³⁸ A. Langeluddeke, *Castration of Sexual Criminals*. (Berlin: de Gruyter 1963).

³⁹ D.R. Rubinow ve P. J. Schmidt, "Androgens, Brain and Behavior," *American Journal Psychiatry* 53, (1996): 974-984.

⁴⁰ Jan Volavka, *Neurobiology of Violence* (Washington, DC: American Psychiatric Press 1995).

⁴¹ Matti Virkkunen, v.d, "CSF Biochemistries, Glucose Metabolism, and Diurnal Activity Rhythms in Alcoholic, Violent Offenders, Fire Setters, and Healthy Volunteers," *Archives of General Psychiatry* 51, (1994): 20-27, <http://dx.doi.org/10.1001/archpsyc.1994.03950010020003>

e.1. Medroksiprogesteron Asetat (MPA)

Genelde Clinovir, MPA, Divina, Farlutal, Tarlusal, Depo-Provera gibi isimler altında jinekolojik problemlerin tedavisinde ve uzun etkili doğum kontrol yöntemi olarak 1992 yılından itibaren Food and Drug Administration (FDA) tarafından onaylanan Medroksiprogesteron Asetat (MPA) Amerika Birleşik Devletleri'nde ve Avrupa'da kimyasal kastrasyon maddesi olarak kullanılmaktadır. Progesteron içeren karışımların testisleri küçülttüğü ve erkeklerde cinsel isteği tamamen bastırdığı uzun yıllardır bilinmektedir.⁴² Cinsel suçlular üzerine ilk MPA uygulaması, davranışçı terapi yanında yapılmıştır.⁴³

MPA kas arası olmak üzere haftalık 400 mg enjeksiyonlar şeklinde uygulanır.⁴⁴ MPA'nin etkisi ilk kullanımı takip eden ikinci veya üçüncü haftalarda görülür ve cinsel fantezilere ayrılan zamanı, sabah ereksiyonları, ejakülasyon sayısını, parafilik davranış sıklığını ve dolaşım sistemindeki testosteron düzeyini azaltmaktadır.⁴⁵ 20 kişi üzerinde yapılan bir araştırmada MPA uygulamasına rağmen cinsel suçun tekrarlanma riski %15 bulunmuştur.⁴⁶ MPA uygulamasına rağmen tekrarlanma riskini

⁴² Carl G. Heller, Laidlaw, M.W., Harvey, H.T. ve Nelson, D.L., "The Effects for Progestational Compounds of the Reproductive Processes of the Human Male," *Annals of New York Academy of Science* 71, (1958): 649-655.

⁴³ John Money, "Use of Androgen Depleting Hormone in the Treatment of Male Sex Offenders," *The Journal of Sex Research* 6, (1970): 165-172, <https://doi.org/10.1080/00224497009550662>

⁴⁴ Pierre Gagné, "Treatment of Sex Offenders with Medroxyprogesterone Acetate," *American Journal of Psychiatry* 5, sayı:138, (1981): 644-646. <http://dx.doi.org/10.1176/ajp.138.5.644>

⁴⁵ Howard G. Gottesman, ve Daniel S.P. Schubert, "Low-dose Oral Medroxyprogesterone Acetate in the Management of Paraphilias," *Journal of Clinical Psychiatry* 54, (1993): 182-188.

⁴⁶ Fred S. Berlin ve Carl F. Meinecke, "Treatment of Sex Offenders with Antiandrogenic Medication: Conceptualization, Review of Treatment Modalities and Preliminary Finding,"

Mert AKCANBAŞ

yüksek temel testosteron düzeyi, eskiden yaşanmış baş zedelenmeleri ve madde kullanımı arttırmaktadırlar.

Bu uygulamanın enjeksiyon sonrası görülen pek çok yan etkisi vardır; yorgunluk, baş ağrısı, mide bulantısı, uykusuzluk, sıcak basması, meme dokusunda büyüme ve kilo almak gibidir.⁴⁷ Bu uygulamada düşük oranda da olsa görünen ciddi yan etkiler flebit, hipertansiyon, gastrointestinal problemler, diyabet ve safra kesesi taşları gibidir.⁴⁸

e.2. Siproteron Asetat (SPA)

Siproteron Asetat (SPA) Androcur, Cyprone, Cyprostat ve Diane35 gibi isimler altında ülkemizde, Kanada'da ve Almanya'da satılan bir madde olup, Amerika Birleşik Devletleri'nde satışı yasaktır. MPA ve SPA maddelerinin karşılaştırmalı çalışmalarını yapmak bu maddelerin ikisinin de aynı ülkede satışı olmadığından çok zordur.

Erkek cinsel saldırganlar üzerinde yapılan çalışmada SPA'nın cinsel dürtüyü, ereksiyonu ve orgazmı çok azalttığı veya ortadan kaldırdığı tespit edilmiştir.⁴⁹ SPA ağızdan hap şeklinde alınabildiği gibi iki haftada bir kas arası enjeksiyon şeklinde de uygulanabilir. Şu anki uygulamalarda SPA ağızdan hap şeklinde 50-200 mg olarak alınırken, enjeksiyon olarak iki haftada bir 200-400 mg olarak verilmektedir ve bir veya iki hafta içinde

American Journal of Psychiatry 147, (1981): 1089-1090, <http://dx.doi.org/10.1176/ajp.138.5.601>

⁴⁷ Walter J. Meyer, Cole Collier ve Evangeline Emory, "Depo Provera Treatment for Sex Offending Behavior: An Evaluation of Outcome," *Bulletin of the American Academy of Psychiatry Law* 20, (1992): 249-259.

⁴⁸ Howard M. Kravitz, Thomas W. Haywood, Jonathan Kelly, Carl Wahlstrom, Susanne Liles, James L. Cavanaugh, "Medroxyprogesterone Treatment for Paraphilics," *Bulletin of the American Academy of Psychiatry and the Law* 23, (1995): 19-33.

⁴⁹ U. Laschet ve L. Laschet, "Psychopharmacotherapy of Sex Offenders with Cyproterone Acetate," *Pharmakopsychiatrie Neuropsychopharmakologic* 4, (1971): 99-104.

etkisini göstermektedir. MPA gibi SPA da cinsel fantezileri, libidoyu, sperm üretimini ve ereksiyonu azaltmaktadır.⁵⁰ SPA'nın yan etkileri arasında depresyon, baş ağrısı, göğüs dokusunda büyüme, kas krampları, kilo artışı, hazımsızlık, safra kesesi taşları, kan şekeri düzeyi artışı, karaciğer problemleri ve şeker hastalığı bulunmaktadır.⁵¹

Etik Problemler

Erkek cinsel güdüsüne yaptığı etki ve yan etkilerinin boyutları düşünüldüğünde MPA veya SPA kullanımı psikiyatrlar, psikologlar ve adalet yetkilileri dışındaki kesimlerce ceza olarak görülebilir. Cinsel suçların kamuoyunda yarattığı rahatsızlık, toplumun bu suçu işlemiş kişilere tedavi değil ceza uygulanmasını istemesine yol açtığından; cinsel suçlulara uygulanacak tedaviler topluma ceza kisvesi altında sunulmaktadır. Ancak, kimyasal kastrasyonun etik açıdan değerlendirilmesi bu yöntemin ceza veya tedavi amaçlı uygulanması durumlarında farklılıklar göstermektedir. Tedavide adalet sisteminin görüşü önemli olmakla beraber psikiyatri ve psikoloji camialarının kimyasal kastrasyonu değerlendiriş şekilleri uygulamanın yürürlüğe girmesinde etik açıdan kritik önem taşımaktadır.

a. Tedavi Olarak Kimyasal Kastrasyon

Tedavi ve ilaç kullanımının olabilmesi için ortada bir hastalığın olması gerekir. Cinsel suç işleyenlerden pek azı ruh hastalığı tanısı olsa da bu tür

⁵⁰ F. Neuman ve A. Schleusener, "Pharmacology of Cyproterone Acetate with Special Reference to the Skin," *The Pharmacology of Cyproterone Acetate, Combined with Anti-Androgenestrogen Therapy in Dermatology*, ed. R. Vokoer ve D. Fanta, (Brussels, Proceedings of Dianne Symposium 1980), 1951.

⁵¹ C. Cremonocini, E. Viginati ve A. Libroia, "Treatment of Hirsutism and Acne in Women with Two Combinations of Cyproterone Acetate and Ethinyloestradiol," *European Fertility* 7, (1976): 299-314.

Mert AKCANBAŞ

vakalarda psikiyatriye ihtiyaç olmadığı anlamına gelmemektedir. Çünkü pek çok saldırgan kişilik bozuklukları, öğrenme bozukluğu, parafili veya biyolojik faktörler nedeni ile işledikleri suçları gerçekleştirmektedirler.⁵² Dolayısıyla tedavi olarak kabul edilen herhangi bir yöntemin yargıç kararı ile değil uzman hekimlerin yaptığı değerlendirme sonucunda düzenlenecek sağlık raporu ile uygulanması gerekir. Parafili olarak tanımlanan cinsel sapkınlıkların etiyojileri ve fizyopatolojiler tam olarak bilinmemektedir. Cinsel uyarılma, güdüler ile davranışların nörobiyolojik temelleri çok karmaşıktır. Sapkın cinsel davranışlar beyin anomalisi, beyin kimyası, öğrenme veya bilinmeyen başka nedenlerle ortaya çıkabilmektedir.

Yetişkinlere yönelik tecavüz suçu işlemiş kişilerin bazı ruh sağlığı problemleri olabilir. Ancak işlenen suç ile ilgili DSM V kapsamında bir bozukluk tanısı bulunmamaktadır. DSM V'in hazırlanma sürecinde pedofili alt çalışma grubu kişide cinsel cebir içeren fanteziler, güdüler ve davranışların süreklilik arz etmeleri ve bunların klinik strese neden olmaları veya bir kişide, üç farklı kişiyle, farklı zamanlarda zor kullanarak yaşanacak cinsellik arzuları yaşanmasını "Parafilik Cebir Bozukluğu" olarak kabul edilmesini önermişse de bu teklif kabul görmemiştir. Hastalık olmayan bir şeye ilaçla müdahale tedavi olamayacağından, ancak ceza olarak kabul görebilir. Ancak etik olarak bakıldığında cezanın suç ile orantılı olması gereklidir.

Diğer yandan pedofili yukarıda açıklandığı gibi DSM V kapsamında hastalık olarak kabul edilmektedir. Pedofili hastalarının çocuklara karşı işledikleri cinsel istismar suçu ise çocukla ağız, penis veya bir obje ile direkt cinsel temas, çıplak veya elbise üzerinden cinsel taciz ve çocuğu çıplakken gözetlemek, ona teşhirde bulunmak veya onlara pornografik materyal göstermek, çocukları fahişeliğe zorlamak ve benzeri gibi

⁵² Gordon Harvey ve Don Grubin, "Psychiatric Aspects of Assessment and Treatment of Sex Offenders," *Advances in Psychiatric Treatment* 10, (2004): 73-80.

Kimyasal Kastrasyon Yönteminin Etik Analizi

faaliyetleri kapsayan temassız istismar kategorilerine ayrılmaktadır.⁵³ Ruh sağlığı camiasında MPA/SPA kullanımını cinsel güdülerin azaltılmasında kullanılabilir bir araç olarak görülmekle beraber bu uygulamanın tüm cinsel istismar kategorilerinde etkili olmadığı halde zorunlu olması rahatsızlıklara neden olmaktadır. Ayrıca pedofili hastalarına verilecek tüm ilaçların klinik açıdan kabul görmeleri için bu maddelerin suçlulardaki aşırı cinsel güdeleri ve fantezileri azaltmayı hedeflemeleri gerekir. Aksi takdirde bu maddeler suçlunun cinsel olarak iktidarsızlaştırılmasında kullanılamazlar. Dolayısı ile bu açıdan bakıldığında kimyasal kastrasyon terimi bile ilaçların amaçları dışında kullanılmaları anlamına gelmektedir.

Amerikan Yüksek Mahkemesi “Rennie ve Klein” davasında verdiği kararda⁵⁴ bir uygulamanın tedavi olarak kabul edilebilmesi için dört koşulun incelenmesi gerektiğine vurgu yapmıştır: (1) Uygulamanın terapötik değeri, (2) uygulamanın deneysel veya kabul gören tıbbi bir yöntem olması, (3) uygulamanın çok ağır yan etkilerinin bulunup bulunmaması, (4) uygulamanın devam eden terapötik programın parçası olup olmaması.

Kimyasal kastrasyonun yukarıda belirtilen ilk şartı sağlaması terapi ile birlikte kullanılmasına bağlıdır; çünkü güdü ve fantezilerin ilaç kullanımıyla bastırılmaları tüm çocuk istismarı kategorilerinde başarılı sonuçlar vermemektedir. MPA/SPA kullanımının çocuklara karşı işlenen cinsel suçların tekrarlanmasını azalttığı görüşü tamamen adalet sistemine yansıtılan çocuk istismarı kategorileriyle ilgilidir. Dolayısı ile terapi olmaksızın MPA/SPA kullanımı çocukların cinsel istismarı vakalarında terapötik değer taşımadığı gibi etik açıdan hastanın yararı ve iyiliği için

⁵³ Centers for Disease Control and Prevention, “Child Maltreatment Surveillance: Uniform Definitions for Public Health and Recommended Data Elements, Version 1.0,” (Atlanta: CDC Publications, 2008): 17-18.

⁵⁴ Rennie v. Klein, 462 F. Supp 1131, 1131 (D.N.J.1978).

Mert AKCANBAŞ

çaba harcama ilkesini ihlal etmektedir. Uygulamanın deneysel veya kabul gören tıbbi bir yöntem olması konusundaki ikinci koşula gelince MPA/SPA kullanımının cinsel güdü ve fantezileri azalttığı doğru olmakla beraber bu uygulamanın denetimli serbestlik koşulu veya suçlunun rızası dışında yapılması kişinin otonomisinin korunması ilkesi ile bağdaşmamaktadır. Dolayısı ile bunun kabul gören bir tıbbi yöntem olması mümkün değildir. Denetimli serbestlik koşuluyla uygulanan terapi olarak kabul edilse bile kimyasal kastrasyon “[t]ıbbi zorunluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulama[yacağı]; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulama[yacağı]” hüküm altına alan T.C. Anayasası’nın 17. maddesini ihlal etmektedir. Hükümlünün kimyasal kastrasyona rıza göstermesi için kendisine uygulama ve sonuçları hakkında bilgilendirme yapılması ve şahsın bilgilendirme sonrası gönüllü olarak uygulamaya katılması şartları gereklidir. Burada hükümlüye yapılacak bilgilendirmenin ise kimyasal kastrasyonun içerdiği riskler, uygulamadan beklenen olumlu sonuçlar, uygulama olmadığı durumda ortaya çıkacak sonuçlar ve alternatif uygulamaları kapsamaması esastır.

MPA/SPA’nın uzun vadeli etkileri henüz bilinmediğinden hükümlünün tümüyle bilgilendirilmesi mümkün değildir. Ülkelerin uygulamaları arasında farklılıklar bulunmakla beraber; kimyasal kastrasyon, genelde, denetimli serbestlik şartı olarak kullanıldığından suçluya hapiste kalmak veya MPA/SPA ile kalıcı fizyolojik değişiklikler yaşamak alternatifleri sunulmaktadır. Bu alternatifler karşısında suçlu tarafından kabul edildiği varsayılsa bile yıllarca hapis yatmak karşısında kimyasal kastrasyonun suçlu tarafından kabul edilmesinin ne derece özgür iradeyle bağdaştığı halen tartışılan bir konudur.

Yukarıda belirtilen üçüncü koşul çerçevesinde incelendiğinde MPA/SPA’nın diyabet ve düzensiz safra kesesi fonksiyonlarına neden olmak gibi ciddi pek çok yan etkisi bulunmaktadır. Bu yan etkilerin sadece ilaç kullanıldığı sürece ortaya çıktığı iddia edilmekle beraber denetimli

Kimyasal Kastrasyon Yönteminin Etik Analizi

serbestlikten yararlanan suçluların tekrar cinsel bir suç işlememeleri için bu ilacı yaşamları boyunca kullanacakları açıktır. Köpekler üzerine yapılan çalışmalarda MPA/SPA'nın meme kanserine neden olduğu, insanlarda ise kemik erimesine neden olabileceği görülmüştür. Sonuçta suçluların tekrardan cinsel suçları işlememelerini sağlamak için yaşayacakları uzun ve kısa vadeli yan etkiler kimyasal kastrasyon durumunda çok ciddi ve ağırdır. Suçlunun suç işlemesini önlemek için onun tüm cinsel faaliyetlerini yok etmek, zararları yararlarından fazla olan bir uygulama olduğundan⁵⁵ profesyonel etik ilkelerinden hastaya zarar vermemek ilkesine ters düşmektedir. Son koşul açısından bakıldığında ise kimyasal kastrasyonun bazı ruh hastalıklarında psikoterapi ile birlikte kullanıldığında etkin bir tedavi olduğu bilinmektedir. Ancak denetimli serbestlikte MPA/SPA kullanımının psikoterapi ile desteklenmemesi halinde kimyasal kastrasyon son koşulu sağlamaktan acizdir.

Diğer taraftan kimyasal kastrasyonun tedavi olduğu kabul edilse bile bu uygulamanın sadece çocuk istismarı suçundan hüküm giyenlere sunulacağı düşünüldüğünde, henüz yakalanmamış pedofililerin böyle bir tedaviden mahrum bırakılmaları profesyonel etik ilkelerinden eşitlik prensibinin ihlali anlamına gelmektedir. Tüm bu değerlendirmeler ışığında kimyasal kastrasyonun tedavi tanımına uymadığı görülmektedir.

Ayrıca çocuklara karşı işlenen cinsel istismar suçu sadece penis ile teması değil çocukla ağız veya bir obje ile direkt cinsel temas, çıplak veya elbise üzerinden cinsel taciz ve çocuğu çıplakken gözetlemek, ona teşhirden bulunmak veya onlara pornografik materyal göstermek, çocukları fahişeliğe zorlamak ve benzeri gibi faaliyetleri kapsamaktadır. Yani kimyasal kastrasyon terapi uygulanmadığı takdirde sadece çocuk istismarının penis ile temas kısmına bir çözüm getirmektedir.

⁵⁵ W.L. Backer, "Castration of the Male Sex Offender: A Legally Impermissible Alternative," *Loyola Law Review* 30, (1984): 377-399.

Mert AKCANBAŞ

Nitekim, 26 Temmuz 2016'da Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve cinsel saldırı suçlarına ilaçla tedaviyi de içeren "Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlarda Hükümlü Olanlara Uygulanacak Tedavi ve Diğer Yükümlülükler Hakkında Yönetmelik"⁵⁶ ile cinsel suçlardan hüküm alanlar hakkında cezanın infazı sırasında ya da koşullu salıverildikleri takdirde denetim süresinde cinsel isteği azaltıcı tıbbi tedavi de dâhil önemli yaptırımlar öngörülmüştür. Yönetmeliğin 7/1. maddesinde bu tedavi "Cinsel saldırı suçlarına yönelik olmak üzere ayakta ya da yatarak, ilaçla ya da ilaçsız olarak veyahut her iki usul ile cinsel dürtünün azaltılmasına ya da denetimine yönelik tedaviler ile cinsel isteğin azaltılmasını ya da yok edilmesini sağlayan yöntem" olarak tanımlanmıştır. Danıştay 10. Dairesi, yönetmeliğin yasal dayanağı olan İnfaz Kanunu'nun 108. maddesindeki "tıbbi tedaviye tabi tutulma ve tedavi amaçlı programlara katılma yükümlülüğüne" vurgu yaparak yönetmeliğin 7/1. maddesinde "cinsel isteğin azalmasını veya yok edilmesini sağlayan yöntem" ifadesine yer vermiş, kanunda yer almayan bir tanımlamaya gidildiği ve "tıbbi tedavi" kavramından sapıldığını belirterek 7/1. maddesinin yürütmesinin durdurulmasına oy çokluğuyla karar vermiştir.⁵⁷ Kararın gerekçesinde, Anayasa'da tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında kişinin vücut bütünlüğüne dokunulmayacağına hüküm altına alındığı vurgulanmaktadır. Bu nedenle ancak kanunda açıkça belirtmek, sınır ve kapsamı çizilmek suretiyle kişinin vücut bütünlüğüne yönelik düzenlemelerin getirilebileceği anlatılmaktadır. Kararda "Kanunda sınırları belirsiz tedavi kavramını da aşar nitelikte yöntemler içeren davaya konu düzenlemede hukuka uyarlık bulunmamakta olup, uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararlara yol açabileceği sonuçlarına varılmaktadır" denilmektedir. Karar uyarınca, hükümlü

⁵⁶ "Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlarda Hükümlü Olanlara Uygulanacak Tedavi ve Diğer Yükümlülükler Hakkında Yönetmelik." T.C Resmi Gazete, 26.07.2016, No: 29782.

⁵⁷ T.C Danıştay, Onuncu Daire. Esas: 2016/12975 karar, 07.06.2017.

yönünden uygulanacak tedaviden ne anlaşılması gerektiği yasa ile düzenleninceye kadar yönetmelik uyarınca doktorlar herhangi bir tedavi gerçekleştirmemişlerdir.

b. Ceza Olarak Kimyasal Kastrasyon

Kimyasal kastrasyonun tedavi kabul edilemeyeceği varsayıldığında uygulamanın T.C Anayasa'sının 17. maddesinin ikinci paragrafında yer alan "Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz" ibaresine uygunluğu kontrolünü gerektirmektedir. Bu uygunluğu tespit için üç soru yanıtlanmalıdır: (1) Ceza acımasız ve eziyet verici midir? (2) Ceza işlenen suçla orantılı mıdır? (3) Ceza devletin yasal sorumluluklarını aşmakta mıdır? İlk bakışta birinci soruya verilecek yanıt, doğası gereği, kimyasal kastrasyon acımasız ve eziyet veren bir ceza şeklidir, gibi görünmektedir. Acımasız ve eziyet verici cezalar genelde keyfiyetle verilen veya toplumca kesinlikle kabul edilemeyen ceza türleridirler. Dolayısı ile burada sorulması gereken; bir kişinin cinsel dürtülerinin tamamen ortadan kaldırılarak, uzun vadeli ve tehlikeli yan etkilere maruz bırakılmasının toplumda genel kabul görüp görmediğidir. Bir kısım ruh sağlığı uzmanı, normal suçlulara uygulanması toplum tarafından kabul edilmeyeceğini düşündüğü kimyasal kastrasyonun, cinsel suçlulara uygulanmasının da toplumca kabul görmemesi gerektiğini söylese de⁵⁸ dünyada kimyasal kastrasyon uygulamalarının yaygınlığı düşünüldüğünde toplumların bu cezayı kabul ettikleri görülmektedir. Sonuç olarak, birinci soruya net bir yanıt bulunmamaktadır. İkinci soruya yanıt aradığımızda; kimyasal kastrasyonun diğer ciddi suçlara verilen cezalarla karşılaştırılması gerekmektedir. Cinsel suçlar dünyanın her yerinde en ciddi suçlar arasında görüldüklerinden bu tür suçlara verilen cezaları, planlı cinayet gibi korkunç suçlara verilen cezalarla karşılaştırmak mantıklı olacaktır. Cinayet vakalarında insanlara

Üsküdar
Üniversitesi
Sosyal Bilimler
Dergisi, 2019;
sayı: 8,
115-149

⁵⁸ Stacy Russell, "Castration of Repeat Sexual Offenders: An International Comparative Analysis," *Houston Journal of International Law* 19, sayı: 2, (Kış 1997).

Mert AKCANBAŞ

rızaları dışında ilaç verilmesi ancak Amerika Birleşik Devletleri'nin belirli eyaletlerinde uygulanan idam cezalarında görülmektedir. Genelde katiller cezaevlerinde diğer mahkûmlardan daha uzun süre tutularak toplumdan tecrit edilmektedirler. Diğer taraftan kimyasal kastrasyon ile cinsel suçlular daha kısa sürede topluma suçlarını tekrar edemeyecek şekilde dönebilmektedirler. Amerika Birleşik Devletleri'nin bazı eyaletleri ve bazı Avrupa ülkelerinde akli dengelerinin bulunmayışından dolayı mahkûm edilmeyen cinsel suçlulara, tutuldukları ruh ve sinir hastalıkları hastanelerinde psikolojik tedavi yanında uygulanan kimyasal kastrasyon bir ceza değildir; çünkü bu kişiler işledikleri suçu anlama yeteneğinden yoksundurlar. Ancak hüküm giyen cinsel suçlular hapis cezalarını çektikten sonra, topluma olası zararlarını önlemek amacıyla uzun vadeli yan etkileri olan kimyasal kastrasyon ile cezalandırılmaktadırlar. Bu noktada bir kişinin aynı suçtan iki kere cezalandırılmayacağına işaret eden “Ne Bis In Idem”⁵⁹ prensibi ihlal edilmektedir. Özellikle kimyasal kastrasyon yasası öncesi hüküm giymiş mahkûmların bu uygulamaya tabi tutulmaları bu prensibi ihlal edecektir. Sonuçta kimyasal kastrasyon ikinci sorunun içerdiği koşulu sağlamamaktadır. Son soruya geldiğimizde ise devletin kamu güvenliğini korumak için güç kullanma hakkının olduğu ve öncelikle çocukların güvenliğini korumanın devletin en önemli sorumluluklarından birini oluşturduğu düşünüldüğünde, devletin pedofililere kimyasal kastrasyon uygulaması yasal sorumluluklarını aşmamaktadır. Ancak uygulamanın yasalar önünde eşitlik ilkesini açıklayan T.C. Anayasası 10. maddesine uygun olması, yani kimyasal kastrasyonun tüm cinsel suçlulara değil sadece MPA/SPA kullanımını sonrası sapkın cinsel dürtü ve fantezilerin azaltılması sonucu, suçların tekrar oranının düştüğü vakalarda kullanılması gerekmektedir.

⁵⁹ Ne Bis In Idem, “Non Bis In Idem” olarak da ifade edilen ve Ceza Hukuku ile Ceza Yargılaması Hukukunda benimsenen bu prensip, aynı suç nedeniyle faile sadece bir ceza verilmesi anlamına gelir.

Kimyasal Kastrasyon Yönteminin Etik Analizi

Tedavi olmadığı gibi ceza olarak da kabul görmeyecek kimyasal kastrasyonun yaygın şekilde uygulanmasının nedeni; mümkün olan en fazla kişi sayısının iyiliği için çalışmayı hedefleyen faydacılık ekolünün etkisidir. Daha önce belirtildiği üzere, cinsel saldırganlar, kamu güvenliğine ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Saldırganların her biri pek çok kişiyi mağdur etmekte ve mağdurlara fiziksel, psikolojik ve maddi zarar vermektedirler. Mağdur ve ailelerinin çektikleri acıların yanında mağdurların fiziksel ve psikolojik tedavileri de maliyet oluşturmaktadır. Kaynak açısından bakıldığında cinsel suçlarla mücadele ve mağdurların tedavilerine harcanan paraların başka alanlarda da kullanılmaları kimyasal kastrasyon uygulamasının avantajlarındandır.

Cinsel saldırganların tekrar suç işlemelerini önlemenin başka yöntemleri olmakla beraber, faydacılık ekolü açısından kimyasal kastrasyon sağladığı finansal tasarruf nedeni ile büyük kabul görmektedir. Türkiye’de cezaevi kapasitesi 202.676 olup, Haziran 2017 itibarı ile cezaevlerinde kalan hükümlü ve tutuklu sayısı 224.878’dir. 2016 yılı itibarı ile günlük mahkûm maliyetinin 78 TL olduğu düşünülürse bu maliyet 2018 yılı itibarı ile yaklaşık 95 TL’dir. Yani her bir mahkûm devlete aylık 2.890 TL ve yıllık 34.675 TL’ye mal olmaktadır. Kimyasal kastrasyon ile ayda iki kere kullanılan 300 mg MPA’nın Temmuz 2018 itibarı ile 22 TL olduğu düşünüldüğünde aylık maliyet 44 TL’ye gelmektedir ki bu uygulama mahkûm başına devlete 2.846 TL tasarruf sağlamaktadır. Kapasitesinin üstünde doluluk yaşayan cezaevi sistemi kimyasal kastrasyon sayesinde rahatlayacağı gibi mahkûm başı tasarruf edilecek yıllık 34.152 TL adalet sisteminin başka alanlarında kullanılabilir hale gelecektir.

Kamu maliyesi açısından bakıldığında cinsel suçlulara kimyasal kastrasyon uygulamasının getirisi, götürüsünün çok üzerindedir. Kamu güvenliğinin sağlanması devletin öncelikli görevi olduğundan bunu başarmak için bazı kişilerin haklarının kısıtlanması normal kabul

Üsküdar
Üniversitesi
Sosyal Bilimler
Dergisi, 2019;
sayı: 8,
115-149

Mert AKCANBAŞ

edilmektedir. Cinsel suçlara verilen hapis cezalarının, kamu güvenliğini mahkûmların haklarını daha az kısıtlayarak sağlasa da kamu maliyesine olan yükü çok daha büyüktür. Ancak kimyasal kastrasyon kamu güvenliği açısından kesin bir çözüm değildir. Adalet sistemi içinde kimyasal kastrasyon bir doktor tarafından kas arası enjeksiyon şeklinde uygulansa bile suçlunun daha sonra kendisine uygulatacağı testosteron enjeksiyonu, kastrasyon etkisini ortadan kaldırma kapasitesindedir. MPA ve SPA uygulamalarına maruz bırakılan suçluların kastrasyon işleminin etkilerini azaltmak için kullanacakları testosteronu yasa dışı yollardan reçetesiz olarak elde etmeleri mümkündür.

Kamu güvenliğinde çoğunluğun iyiliğini savunan faydacılık ekolüne göre kimyasal kastrasyonun yüksek kabul görme durumu, aslında, uygulamada gizli testosteron kullanan suçluların etkisiz hale getirildiklerini düşünen kamuya karşı çok daha büyük bir tehlike içermekte ve bu suçluların, suçlarını tekrar etme olasılığını arttırmaktadır. Diğer taraftan çocuk istismarının cinsel organla gerçekleştirilen penetrasyon dışı pek çok şekilde gerçekleştirildiği düşünüldüğünde kimyasal kastrasyonun gerek toplum güvenliği gerekse suçlu sağlığı açısından garantili bir uygulama olmadığı görülmektedir.

Sonuç

Bir kısmı psikolojik rahatsızlık kaynaklı olan cinsel suçlarda uygulanacak kimyasal kastrasyon, hukuk ve ruh sağlığı alanlarının kapsamlarına girmektedir. Gelişmiş ülkelerde cinsel suçlulara uygulanan yöntem, gerek bu suçların tekrarlanmalarını önlemek, gerekse cezaevi sistemindeki maddi yükü azaltmak amaçlarına yöneliktir. Ancak kamu güvenliği ile bireysel hakların korunmaları arasındaki çatışma, cinsel suçlulara uygulanan kimyasal kastrasyonu etik ve yasal açılardan problemli hale getirmektedir.

Kimyasal Kastrasyon Yönteminin Etik Analizi

Tedavi için tanı konulabilen bir hastalık gerektiğinden; kimyasal kastrasyon sadece DSM V'e göre pedofili tanısı almış çocuk istismarcılarına uygulanabilecek bir yöntem gibi gözükse de terapi ile birlikte uygulanması halinde kabul görecektir bir tedavi hüviyeti taşımaktadır. Çünkü, çocuklara karşı işledikleri cinsel istismar suçu, cinsel organla gerçekleştirilen penetrasyon dışında da pek çok şekilde gerçekleşmektedir. Diğer taraftan zorunlu veya denetimli serbestlik koşulu olarak uygulandığında kimyasal kastrasyon; psikolojik etiğin özgür irade, bilgilendirilmiş onam, eşitlik ve hastaya zarar vermemek ilkelerini ihlal ettiğinden terapötik bir değer taşımamaktadır.

Pedofililerin işledikleri çocuk istismarı suçları dışında tedavi niteliği taşımayan kimyasal kastrasyon, faydacılık etiği kapsamında pek çok ülkede ceza olarak kullanılmaktadır. Toplumda cinsel suçlara duyulan öfke, kimyasal kastrasyonun halkın çoğunluğu tarafından kabul görmesine neden olmakla beraber; konu, aslında, hukuk ve ruh sağlığı alanlarının kapsamı altında değerlendirilmek durumundadır.

Ceza olarak değerlendirildiğinde kimyasal kastrasyon T.C. Anayasası'nın 17. maddesinin ikinci paragrafında yer alan "Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz" ilkesine uygun değildir. Devletler ve toplumlar tarafından kabul gören yaygın olarak uygulanan bu cezanın acımasız ve eziyet verici olup olmadığı hala tartışma konusudur. Bu duruma ilaveten uygulamanın bir kişiye aynı suçtan iki kere ceza verilemeyeceğini bildiren "Ne Bis In Idem" prensibine de aykırı bulunmaktadır. Dünyada uygulamalardaki pek çok farklılığın yargıçların yorum farklarından kaynaklandığı gerçeği karşısında kimyasal kastrasyonun tüm cinsel suçlara ceza olarak verilmesi yaygınlaşmakta ve anayasal eşitlik hakkı ihlal edilmektedir.

Faydacılık ekolü, kamu güvenliği açısından hükümlülerin bazı haklarından mahrum bırakılmalarını uygun görse de kimyasal kastrasyon

Mert AKCANBAŞ

uygulamasının cinsel suçlularla başlayarak yaygınlaşması, aslında, ufak bir grup için çoğunluğun mağdur edilmesi anlamına gelmektedir. Bunun en güzel örneği, Öjenik Hareketi'nden cesaretle Amerika Birleşik Devletleri'nde pek çok eyaletin akıl hastalarına yönelik zorunluk kastrasyon yasaları çıkartmalarıdır. Diğer taraftan Nazi Almanya'sında şizofreni, epilepsi, alkolizm, bipolar bozukluk rahatsızlık hastaları, kalıtsal görme ve duyma engelliler, sadece pratisyen hekimlerin kararlarıyla zorunlu kastrasyona tabi tutulmuşlardır.⁶⁰

Sonuç olarak, kimyasal kastrasyon psikiyatride terapi ile beraber kullanıldığında bazı cinsel bozuklukların tedavisinde kullanılan bir yöntemdir ve ancak uzman hekimlerin değerlendirmeleri sonrası bu tedavi uygulanabilir. Tedavi kararını yargıçların vermeleri doğru olmayıp, bu uygulamanın, adli sistem tarafından denetimli serbestlik şartı olarak veya cezalandırma şeklinde kullanılmaması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

Abel, Gene Gordon ve Joanne-Lucine. "The Nature and Extent of Sexual Assault." *Handbook of Sexual Assault: Issues, Theories and the Treatment of the Offender* içinde Editörler: W.L. Marshall, D.R. Laws, ve H.E. Barbaree, 9-22, New York: Plenum, 1990.

Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü Resmi İnternet Sayfası, "Adli İstatistikler, 2017." <http://www.adlisicil.adalet.gov.tr/yayin.html>

Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü Resmi İnternet Sayfası, "Adli İstatistikler, 2016." <http://www.adlisicil.adalet.gov.tr/yayin.html>

⁶⁰ André N. Sofair ve Lauris C. Kaldjian, "Eugenic Sterilization and a Qualified Nazi Analogy: The United States and Germany, 1930-1945," *The Annals of Internal Medicine* 132, (2000): 312-319.

American Psychiatric Association, *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*, 5. Baskı, Washington, DC, 2013.

Backer, W.L.. "Castration of the Male Sex Offender: A Legally Impermissible Alternative." *Loyola Law Review* 30, (1984): 377-399.

Berlin, Fred S. ve Carl F. Meinecke. "Treatment of Sex Offenders with Antiandrogenic Medication: Conceptualization, Review of Treatment Modalities and Preliminary Finding." *American Journal of Psychiatry* 147, (1981): 1089-1090, <http://dx.doi.org/10.1176/ajp.138.5.601>

Bradford, J. M.W. "The Neurobiology, Neuropharmacology, and Pharmacological Treatment of the Paraphilias and Compulsive Sexual Behavior." *Canadian Journal of Psychiatry* 46, (2001): 26-33.

Center for Sex Offender Management. "Recidivism for Sex Offenders." www.csom.org/pubs/recidsexof.pdf

Centers for Disease Control and Prevention, "Child Maltreatment Surveillance: Uniform Definitions for Public Health and Recommended Data Elements, Version 1.0." Atlanta: CDC Publications, 2008, 17-18.

Cohen, Lisa Janet ve Igor Galynker. "Clinical Feature of Pedophilia and Implications for Treatment." *Journal of Clinical Psychiatric Practice* 8, (2002): 276-289.

Cremonocini, C, E. Viginati ve A. Libroia. "Treatment of Hirsutism and Acne in Women with Two Combinations of Cyproterone Acetate and Ethinyloestradiol," *European Fertility* 7, (1976): 299-314.

Dan J. Stein, Eric Hollander, Donna T. Anthony, Franklin R. Schneider, B. A. Fallon ve M. R. Liebowitz. "Serotonergic Medications for Sexual Obsession, Sexual Addictions, and Paraphilia." *Journal of Clinical Psychology* 53, (1992): 267-271.

Davey, Monica ve Abby Goodnough. "Doubts Rise as States Hold Sex Offenders After Prison: Costly Efforts Keep Ex-Convicts Off Streets, but Mandated Treatment Often Fails." *N.Y. Times*, 4 Mart 2007, 11-13.

Mert AKCANBAŞ

Felitti, Vincent. "Long-term Medical Consequences of Incest, Rape and Molestation". *Southern Medical Journal* 84, (1991): 328-331.

Fossati, Andrea, Fabio Madeddu ve Cesare Maffei. "Borderline Personality Disorder and Childhood Sexual Abuse: A Meta-analytic Study." *Journal of Personality Disorders* 13, (1999): 268-280.

Frazier, P. "Rape Trauma Syndrome." *Modern Scientific Evidence: The Law and Science of Expert Testimony* içinde, Editörler: Faigman, D., Kaye, D., Sacks, M., ve Sanders, J., St. Paul: West Publishing, 1997, 414-435.

Gagné, Pierre. "Treatment of Sex Offenders with Medroxyprogesterone Acetate." *American Journal of Psychiatry*, (1981): 644-646. <http://dx.doi.org/10.1176/ajp.138.5.644>

Gijs, I., ve L. Gooren. "Hormonal and Psychopharmacological Interventions in the Treatment of Paraphilias: An Update." *Journal of Sex Research* 33, (1996): 273-290.

Giotakos, Orestis, Manolis Markianos, Nikos Vaidakis ve George Nikolaos Chistodoulou, "Sex Hormones and Biogenic Amine Turnover of Sex Offenders in Relation to Their Temperament and Character Dimensions." *Psychiatry Research* 127, (2004): 185-193.

Gottesman, Howard G. ve Daniel S.P. Schubert. "Low-dose Oral Medroxyprogesterone Acetate in the Management of Paraphilias." *Journal of Clinical Psychiatry* 54, (1993): 182-188.

Hanson, R. Karl, "Recidivism and Age: Follow-up Data from 4,673 Sexual Offenders." *Journal of Interpersonal Violence* 17, (2002): 1046-1062.

Hanson, Kimberly ve Christine A. Gidycz. "Evaluation of a Sexual Assault Prevention Program." *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, (1993): 1046-1052.

Hansen Heidi ve Lise Lykke-Olesen. "Treatment of Dangerous Sexual Offender in Denmark." *Journal of Forensic Psychiatry* 8, (1997): 95-199, <https://doi.org/10.1080/09585189708412004>

Harvey, Gordon ve Don Grubin. "Psychiatric Aspects of Assessment and Treatment of Sex Offenders." *Advances in Psychiatric Treatment* 10, (2004): 73-80.

Heller, Carl G., Laidlaw, M.W., Harvey, H.T., D.L. Nelson. "The Effects for Progestational Compounds of the Reproductive Processes of the Human Male." *Annals of New York Academy of Science* 71, (1958): 649-655.

Jannini, E. A., Screponi, E., Carosa, E., Pepe, M., Lo Giudice, F., Trimarchi, F. vd., "Lack of Sexual Activity from Erectile Dysfunction is Associated with a Reversible Reduction in Serum Testosterone." *International Journal of Andrology* 22, (1999): 385-392.

Kafka MP, Prentky R., "Fluoxetine Treatment of Nonparaphilic Sexual Addictions and Paraphilias in Men." *Journal of Clinical Psychology* 53, (1992): 351-358.

Kilpatrick, Dean G., Benjamin E. Saunders, Lois J. Vernonen, Connie L. Best ve Judith M. Von. "Criminal Victimization: Lifetime Prevalence, Reporting to Police, and Psychological Impact." *Crime and Delinquency* 33, 479-489.

Kravitz Howard M., Thomas W. Haywood, Jonathan Kelly, Carl Wahlstrom, Susanne Liles ve James L. Cavanaugh. "Medroxyprogesterone Treatment for Paraphiliacs," *Bulletin of the American Academy of Psychiatry and the Law* 23, (1995): 19-33.

Langeluddeke A. *Castration of Sexual Criminals*. Berlin: de Gruyter, 1963.

Laschet, U. ve Laschet, L.. "Psychopharmacotherapy of Sex Offenders with Cyproterone Acetate," *Pharmakopsychiatrie Neuropsychopharmakologic* 4, (1971): 99-104.

Mert AKCANBAŞ

Ledray, Linda E.. "Sexual Assault Nurse Examiner (SANE) Development and Operation Guide." Washington, DC: U.S. Department of Justice, Office for Victims of Crime, 1999.

Lisak, David, ve Paul Miller. "Repeat Rape and Multiple Offending Among Undetected Rapists." *Violence and Victims* 17, (2002): 73-84.

Maletzky, Barry M. "The Paraphilias: Research and Treatment." *A Guide to Treatments that Work* içinde, Editörler: P.E. Nathan ve J.M. Gorman, 525-558. New York: Oxford University Press, 2002.

Maletzky, Barry M. ve Cynthia Steinhauser. "A 25-year Follow-up of Cognitive/Behavioral Therapy with 7,275 Sexual Offenders." *Behavior Modification* 26, (2002): 123-147, <https://doi.org/10.1177/0145445502262001>

McConaghy, Nathaniel. "Pedophilia: A Review of the Evidence." *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry* 32, (1998): 252-265.

McGuire, James. "Criminal Sanctions versus Psychologically-based Interventions with Offenders: A Comparative Empirical Analysis." *Psychology, Crime and Law* 8, (2008): 183-208.

Meyer, Walter J., Cole Collier ve Evangeline Emory. "Depo Provera Treatment for Sex Offending Behavior: An Evaluation of Outcome." *Bulletin of the American Academy of Psychiatry Law* 20, (1992): 249-259.

Money, John. "Use of Androgen Depleting Hormone in the Treatment of Male Sex Offenders," *The Journal of Sex research* 6, (1970): 165-172, <https://doi.org/10.1080/00224497009550662>

Neuman, F. ve A Schleusener. "Pharmacology of Cyproterone Acetate with Special Reference to the Skin." Editörler: R. Vokoer ve D. Fanta, *The Pharmacology of Cyproterone Acetate, Combined with Anti-androgenestrogen*

Therapy in Dermatology, Brussels: Proceedings of Dianne Symposium, 1980.

Petrak, Jenny ve Elizabeth J. Clayton. "The Prevalence of Sexual Assault in a Genitourinary Medicine Clinic: Service Implications." *Genitourinological Medicine*, (1995): 98-102.

Quinsey, Vernon L. ve Christopher M. Earls. "The Modification of Sexual Preferences." Editörler: W. L. Marshall, D. R. Laws, ve H. E. Barbaree, *Handbook of Sexual Assault: Issues, Theories, and Treatment of the Offender*. New York: Plenum, 1990.

Rennie v. Klein, 462 F. Supp 1131, 1131 (D.N.J.1978).

Resick, P., Jordan, C., Girelli, S., Kotsis Hutter, C. ve S. Marhoefer-Dvorak. "A Comparative Outcome Study of Behavioral Group Therapy for Sexual Assault." *Behavior Therapy* 19, (1988): 385-401.

Rubinow, D. R., ve P. J. Schmidt. "Androgens, Brain and Behavior." *American Journal Psychiatry* 53, (1996): 974-984.

Russell, Stacy. "Castration of Repeat Sexual Offenders: An International Comparative Analysis." *Houston Journal of International Law* 19, (Kış 1997), Sayı: 2.

Segal, Zindel V. ve Lana E. Stermac. "The Role of Cognition on Sexual Assault." *Handbook of Sexual Assault: Issues, Theories and the Treatment of the Offender* içinde, Editörler: W. L. Marshall, D.R. Laws ve Howard .E. Barbaree, 161-175. New York: Plenum, 1990.

Seto, Michael C., Martin L. Lalumiere, ve Michael Kuban. "The Sexual Preferences of Incest Offenders." *Journal of Abnormal Psychology* 108, (1991): 267-272.

Mert AKCANBAŞ

Sofair, André N. ve Lauris C. Kaldjian. "Eugenic Sterilization and a Qualified Nazi Analogy: The United States and Germany, 1930-1945." *The Annals of Internal Medicine* 132, (2000): 312-319.

Southren, A.L., Gordon, G.G., Vittek, J. ve Altman. "K. Effect of Progestagens on Androgen Metabolism." *Androgens and Antiandrogens* içinde, Editörler: L. Martini ve M. Motta, 263-279, New York: Raven Press, 1977.

Stürup, Georg K.. "Castration. The Total Treatment." *Sexual Behaviors. Social, Clinical and Legal Aspect* içinde, Editörler: H. L. P. Resnik ve M. E. Wolfgang, 361-382. Boston: Little Brown, 1972.

The U.S. Department of Justice. "Crime Report 2004".

Türkiye Psikiyatri Derneği. "Türkiye Psikiyatri Derneği Görüş Yazısı: Cinsel Suçlar." <http://www.psikiyatri.org.tr/1376/tpd-gorus-yazisi-cinsel-suclar>

Virkkunen, Matti, Robert Rawlings, Riitta Tokola, Russell E. Poland, Alessandro Guidotti, Charles Nemeroff, Garth Bissette, Konstantine Kalogeras, Sirkka-Liisa Karonen, ve Markku Linnoila. "CSF Biochemistries, Glucose Metabolism, and Diurnal Activity Rhythms in Alcoholic, Violent Offenders, Fire Setters, and Healthy Volunteers" *Archives of General Psychiatry* 51, (1994): 20-27, <http://dx.doi.org/10.1001/archpsyc.1994.03950010020003>

Volavka, Jan. *Neurobiology of Violence*. (Washington, DC: American Psychiatric Press, 1995).

Ward, T., McCormack, J. Hudson ve S.M. Polaschek. "Rape: Assessment and Treatment." *Sexual Deviance: Theory, Assessment, and Treatment* içinde, Editörler: D.R. Laws, ve W. O'Donohue, 356-393. New York: Guilford, 1997.

Kimyasal Kastrasyon Yönteminin Etik Analizi

World Health Organization. (2002) World Report on Violence, Geneva

Yupze, A. Albert, A. R. Percival Smith ve Alfred W. Rademaker. "A Multicenter Clinical Investigation Employing Ethinyl Estradiol Combined with DI-Norgestrel as a Postcoital Contraceptive Agent." *Fertility and Sterility* 37, (1982): 508-513.

Üsküdar
Üniversitesi
Sosyal Bilimler
Dergisi, 2019;
sayı: 8,
115-149

